Allah'ın İndirdikleri İle Hükmetmeyenler Kâfirlerdir Âyetinin Tefsîri

ALLAH'IN İNDİRDİKLERİ İLE HÜKMETMEYENLER KÂFİRLERDİRÂYETİNİN TEFSÎRİ
Müfessir ve Muhaddis İmâm Ebû Muhammed el-Huseyn b. Mes'ûd el-Beğavî (vefâtı: 516 hicrî) şöyle der:
«"Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." [Mâide, 44] Katâde ve Dahhak şöyle demiştir: Bu üç âyet bu ümmetten kötülük işleyenler hakkında değil yahûdîler hakkında nâzil olmuştur. Berâ b. Âzib radıyallahu anhu'dan "Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." "zâlimlerin ta kendileridir." "fâsıkların ta kendileridir." âyetleri hakkında şöyle rivâyet edilmiştir: "Bunların tümü kâfirler hakkındadır."
Bu âyetlerin insanların tümü hakkında olduğu da söylenmiştir. İbn Abbâs ve Tâvûs şöyle demişlerdir: "Kişiyi dînden çıkaran küfür ile değil! Evet, bunu yaptığında o buna kâfirdir ancak Allah'a ve âhiret gününe küfreden kimse gibi değildir." Ata da şöyle der: "Bu, (asıl) küfrün altında bir küfür, (asıl) zulmün altında bir zulüm ve (asıl) fıskın altında bir fısktır." Bu âyetin anlamı ile ilgili İkrime de şöyle der: "Allah'ın indirdikleriyle onu inkâr ederek hükmetmeyen kâfir olur, kim de onu ikrâr ve kabûl eder ama Allah'ın indirdikleriyle hükmetmez ise zâlim ve fâsıktır." Abdulazîz b. Yahyâ el-Kinânî'ye bu âyetler hakkında soruldu o da şöyle dedi: "Bu âyetler Allah'ın indirdiklerinden bazısıyla değil tümüyle birden hükmetmeyenler hakkındadır. O hâlde her kim Allah'ın indirdiklerinin tümüyle birden hükmetmez ise kâfir, zâlim ve fâsıktır. Ancak her kim Allah'ın indirdiklerinden tevhîd ile ve şirkin terki ile hükmeder sonra şerîat olarak Allah'ın indirdiklerinin tümüyle de hükmetmese bu âyetlerin hükmüne girmez." Âlimler şöyle demişlerdir: Bu, nassen sâbit Allah'ın hükmünü açıkça ve kasıtlı olarak reddettiğinde böyledir. Durum kendisine gizli kalan veya te'vîlde hata eden böyle değildir.»
Meâlimu't-Tenzîl (3/61)